

POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI

AUTORKA PRÁCE: Dominika Menclová

NÁZEV PRÁCE: Dobrý a špatný učitel z perspektivy dětí

Bakalářská práce Dominiky Menclové se zabývá žákovskými představami o učitelích. Podstatou výzkumu bylo zjistit, co žáci na vyučujících oceňují a kritizují. Tím můžeme lépe porozumět jak školní motivaci žáků, tak i jejich chování ve škole jako prostoru vymezovaném spoluprací či vymezováním žáků proti vyučujícím.

Autorka navázala na existující studie žákovských představ o učitelích, ale téma rámovala i obecnějšími pedagogicko-psychologickými teoretickými koncepty (např. autorita nebo pedagogická osobnost). Pozornost věnovala také vývojovým faktorům, které proměňují vztah žáků k dospělým formálním autoritám. Stranou pozornosti zůstaly faktory týkající se školské politiky a veřejného diskursu o školství, které by mohly vytvořit platformu pro časovou a kulturní komparaci, ale také pro odlišení individuální a systémové roviny při formování představ o učitelích.

Výzkumný design byl dvoustupňovitý a smíšený. Autorka nejprve zadala žákům slohové práce a na základě kvalitativní analýzy tohoto polostrukturovaného psaní pak sestavila dotazníky, které vyplnilo větší množství žáků. Slohové práce a následně i dotazníky se vztahovaly odděleně k „dobrému učiteli“ a „špatnému učiteli“. Autorce se potvrdilo, že dobrý a špatný učitel nejsou svými pravými opaky, tj. nemůžeme je k sobě vztáhnout prostou negací. Některé dimenze jsou pro dobrého a špatného učitele společné a v nich se umísťují na opačných pólech, jiné jsou ale specifické. Může se autorka během obhajoby blíže vyjádřit k tomu, jak rozumí specifickým dimenzím?

Metodologický otazník, který je zásadní pro interpretaci výsledků, visí nad tím, zda autorka zjišťovala žákovské představy o konkrétním dobrém a špatném učiteli, nebo stereotyp učitelů jako profesní skupiny. Jak by to bylo možné zjistit? Jaké kroky by mohly být přijaty pro to, aby se jednalo skutečně o výzkum stereotypu?

V závěrečných kapitolách nebyl prostor věnován úvaze o tom, jakým dalším směrem by se mohl výzkum žákovských představ o učitelích rozvíjet. Považovala bych za přínosné například sledovat skupinovou shodu v představě o učiteli nebo vliv rodičovského hodnocení učitelů. Jaký je na to názor autorky? Jaká další témata a metodologické postupy by autorka doporučovala?

Autorka během tvorby práce prodělala zřetelný vývoj. První verze textu působily kostrbatě, měly špatný jazyk i argumentační logiku. Po opakovaných úpravách ale text doznal výrazného zkvalitnění. Ocenění si také zaslouží to, že se snažila využít statistické metody srovnávání hodnot. Výslednému dojmu velmi pomohla formální jazyková kontrola v závěru tvorby práce.

Závěr: Bakalářská práce Dominiky Menclové je přínosem pro studium žákovských představ o učitelích. Ačkoliv v dílčích ohledech vykazuje práce slabiny, jako celek prokazuje, že autorka disponuje akademickými a badatelskými dovednostmi. Bakalářskou práci proto doporučuji k obhajobě.

